

Tárgytematika / Course Description Szervezetpszichológia

AKNM_TTTM077

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Benyák Anikó

Félév / Semester: 2023/24/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 1/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Az emberi erőforrás tanácsadó tevékenységhez szükséges pszichológiai alapismeretek elsajátítása és megfelelő magatartás kifejlesztése az egyén, csoport és a szervezet szintjén;

A hallgatók ismerjék a munka- és szervezetpszichológia főbb történeti előzményeit, módszertani vonatkozásait; legyenek tájékozottak a szervezetek főbb típusait illetően, az egyének szintjén a munkavégzés motivációs és mentálhigiénés kérdéseiben, a munkacsoportok főbb sajátosságai területén, a vezetői hatalom és a vezetésre vonatkozó elméleti megközelítésekben, a szervezeti kultúra és hatékonyság kérdéskörében;

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Pszichológia a munka világában. A munka- és szervezetpszichológia célja, feladatai. Személyügy és munkapszichológia. Történeti háttér: Taylor és a tudományos munkaszervezés, Fayol és a vezetés tudományos megalapozása. Pszichotechnika. Human relations. Ergonómia. A magyar munkapszichológia rövid története.

A szervezet fogalma. A szervezet működését befolyásoló tényezők. Az informális szervezet. A szervezetek elméletei: a szervezet, mint gép (a bürokratikus modell és a klasszikus alapelvek), mint élőlény, mint agy, ökológiai modell és egyéb metaforák. Szervezet a változó világban.

Egyén a szervezetben. Az ember megismerése, alkalmasság-vizsgálatok. Interjú, képességvizsgálat, személyiségvizsgálat, szimuláció, Értékelő - Fejlesztő Központok

A munkatevékenység motivációja. Motivációelméletek. A dolgozók motiválása. A motivált dolgozó (Miért dolgozunk és miért nem?). A munkával való elégedettség vagy elégedetlenség és következményei.

Kompetencia. A kompetenciák fontossága. Mi a kompetencia. Kompetenciamodellek. Kompetenciovizsgáló eszközök. A kompetenciák felhasználási területei.

Konfliktuskezelés a szervezetben. Alternatív konfliktuskezelés. Facilitáció. Mediáció. A pszichoterror alapjelenségei, következményei, megelőzés és beavatkozás. Pszichoterror a munkahelyen

A munkacsoport. A csoport hatékonyságát befolyásoló tényezők. Együttműködés és ellentét a csoportban. A csoport légköre. Konformitás és normaképzés a csoportban.

A vezetői hatalom. A vezetői hatalom típusai. Törekvések a hatalom megosztására. A hatalom veszélyei. Vezetési stílusok - viselkedési modellek.

A szervezeti kultúra fogalma. Szervezeti kultúra és nemzeti kultúra. A szervezeti kultúrák különféle típusai. A szervezeti kultúra változása.

Szervezetfejlesztés.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: egy kérdőíves kutatáson alapuló elemzés (beadandó dolgozat) határidőre történő leadása; nappali tagozaton az óralátogatás kötelező, legfeljebb négy hiányzás megengedett.

Vizsgára bocsátás egyéb feltétele: nincs

A beadandó dolgozatnak **tartalmaznia kell:**

- a megadott források alapján (egy, az online felületen rendelkezésre bocsátott kész kérdőív) végzett kutatás, melynek eredményeiről a lényegét kiemelve és a saját véleményét, meglátásait is tartalmazva egy összefoglaló elemzést kell elkészíteni
- Terjedelem: 5000 karakter szóközökkel együtt, Arial betűtípus, másfeles sorköz, 12 p.
- Feltöltési határidő (Moodle-felületre): a tanórán kerül kijelölésre.**

1 fájlt lehet feltölteni, formátum: pdf. A feltöltést véglegesíteni kell.

A félév **írásbeli vizsgával** zárul.

Megajánlott jegyet lehet szerezni egy beadandó dolgozat elkészítésével.

A dolgozat tartalma: a tematika végén megadott 11 témából (tételből) egyet kell választani. A kötelező szakirodalom alapján meg kell jeleníteni önálló szövegezéssel a lényeges tartalmi elemeket, kiegészítve azokat az egyes elemekhez kapcsolódó eddigi saját és/vagy a környezetünkben élők munkahelyi tapasztalataival, ill. azok kritikus megítélésével.

A kiegészítés nélkül megajánlott jegy nem adható!

A kiegészítéseket formailag is megkülönböztetve - pl. aláhúzás, dőlt betű stb. – kell megjeleníteni, el kell érniük terjedelemben a dolgozat 40%-át.

- Terjedelem: min. 10.000 karakter (8-10 oldal) szóközökkel együtt, Arial betűtípus, másfeles sorköz, 12 p.

Feltöltés határideje (Moodle-felületre): a tanórán kerül kijelölésre.

1 fájlt lehet feltölteni, formátum: pdf. A feltöltést véglegesíteni kell.

Aki nem tudja megajánlott jegyként megszerezni a vizsgajegyet, annak vizsgaidőpontot írunk ki a Neptun-rendszerben. A dolgozatot ebben az esetben 5 nappal a vizsganap előtt fel kell tölteni.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom

Klein Sándor (2004): Munkapszichológia. Edge 2000 Kft., Budapest.

Klein Sándor (2007): Vezetés-és szervezetpszichológia. Edge 2000 Kft., Budapest

Klein Balázs – Klein Sándor (2008): A szervezet lelke. Edge 2000 Kft., Budapest.

Ajánlott irodalom

Klein Sándor (2018): Munkapszichológia a 21. századba. Edge 2000 Kft., Budapest.

Fényszárosi Éva, Sallay Viola, Matuszka Balázs, Martos Tamás (2018): Munkával kapcsolatos motivációk és elégedettség. Magyar Pszichológiai Szemle, 3. 411-434.

Lauter Adrienn, Polner Bertalan, Orosz Gábor (2012): Szervezeti kreativitás a konstruktív és destruktív versengés tükrében. Alkalmazott Pszichológia, 4. 5-30.

Szombathelyi Csilla (2012): A munkahelyi jóllét kutatásának előzményei és jelenlegi megközelítése – a stressztől a jóllétig. Alkalmazott Pszichológia, 3. 33-45.

Hári Péter (2011): A visszajelzés hatása a teljesítményre és az intrinzik motivációra. Alkalmazott Pszichológia, 4. 27-38.

Antalovits Miklós (1999) Az alkalmazott pszichológia Magyarországon. Alkalmazott Pszichológia I/1. 5-13. o.

Bakacsi Gyula (2006): Szervezeti magatartás és vezetés. Aula, Budapest.

Csepeli György (2001): A szervezkedő ember. Osiris Kiadó, Budapest.

Faragó Klára, Kovács Zoltán (szerk. 2005): Szervezeti látleletek. A szervezetpszichológia

hazai kutatási irányzatai. Akadémiai Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL